

Dobrý den, milí přátelé, hosté i domácí. Vítejte v Novém kostele v Litomyšli.

Začnu záporným tvrzením: V Bibli nikde není ani slovo o trojici Boží. Opravdu ne, v apoštolském učení není žádný článek o trojici Boží. Když ale čtete texty Bible, od začátku to voní Trojicí, tedy nevypisuje se tu nějaký pořadník, hierarchie, neluxuje tu nikdo tři trůny na jednom pódiu a neleští tři koruny. Ale je tu omamná vůně, podobná vůni kvetoucích jabloní, jarních luk a strání. Bible voní vztahem Otce, Syna i Ducha svatého. V tom vztahu je něha a pevné spojení. V tom vztahu je tajemství a jistota. Připočítejte pohyb i důvěrné spočinutí.

A jak Otec, tak i Syn teď i Duch svatý. Všichni se svěřili nám lidem. Nepovýšili nás na anděly, ale vložili se právě do lidských životů. To je tajemství, které se dovršilo o svatodušních svátcích, které slavíme právě dnes.

Ještě důrazněji, s novou radostí předznamenávám naše dnešní společenství jménem Otce, Syna i Ducha svatého, amen.

Modlíme se s králem Davidem: „**Odvrať svou tvář od mých hříchů, zahlad' všechny moje nepravosti. Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha. Jen mě neodvrhuj od své tváře, ducha svého svatého mi neber! Dej, ať se zas veselím z tvé spásy, podepři mě duchem oddanosti.**“ (Žalm 51:11-14) Pohříchu, Bože a Otče náš, voláme k tobě jako král David. Čeho všeho jsme schopni! Ale jak mocný jsi Ty. Můžeš všechno změnit. Máš právo nám vzít všechno, ale my se odvažujeme prosit za své lidství a za přítomnost tvého Ducha. Zachovej nás ve své náruči, pro Ježíše Krista, našeho zachránce, upřímně prosíme!

Z Nové smlouvy, ze Skutků apoštolských budu číst ze 2. kapitoly verše 1 až 13:

„Když nastal den letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.

V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. Byli ohromeni a divili se: „Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči: Partohové, Médové a Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judeje a Kappadokie, Pontu a Asie, Frygie a Pamfyliie, Egypta a krajů Libye u Kyrény a přistěhovalí Římané, židé i obrácení pohané, Kréťané i Arabové; všichni je slyšíme mluvit v našich jazycích o velikých skutcích Božích!“

Žasli a v rozpacích říkali jeden druhému: „Co to má znamenat?“ Ale jiní říkali s posměškem: „Jsou opilí!“

A a z dopisu Římanům text dnešního kázání. Z 8. kapitoly verš 16.:

„Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti.“

Jistota

Za poslední rok jsme se naučili žít s nejistotou, myslí si terapeuti a psychologové.¹ Nemáme jistoty, tak alespoň snášíme lépe nejistoty. Mně to připadne málo. S tím se dá přežívat, ale ne žít. Já se stavím na stranu těch, kteří hledají alespoň nějaké jistoty.

Křesťané si to moc nepřipouští, ale zaručeně dobře umí zasévat nejistotu. Zpochybňovat lidem to poslední, co jim zbývá. Jan Karafiát vložil tatínkovi malého broučka do úst tyto věty: „Hodné broučky má Pán Bůh na starosti a nic se jim nestane. Ale jen jestli ty budeš hodný, a budeš-li pořádně pěkně svítit, jak to Pán Bůh chce! Já bych měl velkou žalost a maminka také a kmotříček také, a my všichni, kdybys neměl pěkně poslouchat.“² Slyšíte tam tu nejistotu, ten otazník, který by měl broučka povzbudit aby dobře svítil? Děláme to přesně naopak, namísto ujištění rozmýváme zbyteky jistot. A dokonce se zdá, tak jsme daleko, že lidé to chvění nejistoty snad dokonce vyhledávají. Možná jej mají rádi. Ono to chvění může být příjemné a vzrušující a hlavně - k ničemu nezavazuje. Copak jsme uvěřili Ježíši Kristu, abychom se zase znova báli a chvěli?

¹ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/jak-nas-zmenily-pandemie-a-socialni-izolace-psychotherapeut/~e1e768aeb8a111eb9f15ac1f6b220ee8/>

² <https://www.cesky-jazyk.cz/citanka/jan-karafiata/broucci-4.html#ixzz6vWvSl1xd>

Pán Bůh má v té trojici, ve vztahu se Synem a Duchem svatým naprostou jistotu. Voní to všemi jejich vztahy, kdykoliv jeden o druhém mluví. A podobně ten Pán Bůh ve Trojici chce šířit naprostou jistotu celým tím svým dílem. On totiž ví, jak moc to v našich nejistotách potřebujeme. Člověk se všelijak pojišťuje, svoje zabezpečení propisuje stále hlouběji do lidského života. Pasy, občanky, zabezpečení jedinečnosti, teď covidové pasy a jiné papíry, které se dokládají skutečnost pro jistotu nejlépe dvakrát.

Četl jsem to v úvodu skoro jako nadpis: „**Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti.**“ (Dopis Římanům 8:16). Toto tvrzení se čte dvěma způsoby:

- a) Tak, jak to opakují: „Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti.“ A nebo
- b) „Duch svědčí spolu s naším duchem, že jsme děti Boží.“

Tak předně: Do všech našich nejistot se vkládá Pán Bůh a našemu duchu dosvědčuje svým Duchem, že jsme děti Boží. V této verzi je třeba nejdříve říci, co je to ten lidský duch, který přijímá to ujištění. Není to žádná spiritistická představa o oddělitelném duchu od duše a těla. Ten duch, to je sám život, bez něj jsme jen prach a hlína. Ostatně už David se modlil v Žalmu: „**Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha.**“ Co tím asi myslí? Dovolává se stvořitelského ř-činu, který známe z počátku Bible, z knihy Genesis. Říká, že je na dně a potřebuje se vrátit do života.

Naše základní tvrzení jsme četli z Pavlova dopisu Římským křesťanům. Mezi nimi měli zřejmě silné zastoupení židé. Ti měli spoustu jistot. Svůj rodokmen a svou identitu v naprosté oddělenosti, dané synagógou, zákonem a obřízkou. Domnívali se, že všechny tyto jistoty jim zaručují, že už dávno jsou dětmi Božími. Apoštol Pavel jim nebere jejich jistoty, ale přidává jim k tomu všemu tu rozhodující. Duch Boží díky Ježíši Kristu, jemuž uvěřili, ověřuje, dosvědčuje jejich duchu, jejich celému životu, že jsou dětmi Božími. A tím spíše křesťanům, kteří byli původem pohané. Když uvěřili Pánu Ježíši Kristu, Duch svatý jim dává naději, kterou dosud neměli.

Židům nebyl Duch Boží cizí. Zase David: Modlil se poté, co zjistil čeho je schopen ve své zaslepenosti - zamilovat se do vdané ženy - což ještě není žádná vada, ale podlehnout té vášni a kvůli ní i zavraždit manžela té ženy, to už vada byla! A takový David se odvažuje prosit: „**Ducha svého svatého mi neber** (Bože)!“ Je si totiž vědom, že přítomnost Ducha svatého dává naději života do jeho ztracenosti.

A ještě na závěr: Jakkpak dosvědčoval Duch svatý členům Abrahamovy, Izákovy a Jákobovy rodiny tu příslušnost k Boží rodině? A jak to osvědčení vystavil původním pohanům. Byla tam razítka, potvrzení, několikanásobné elektronické zabezpečení, biopasy se záznamem zornice či otisku prstů? Ne. Duch Boží až dodnes potvrzuje příslušnost k Boží rodině přijetím, jedním stolem u kterého se vzájemně mluví, jí a pije. Bůh se svými dětmi spolupracuje, má důvěrná tajemství, dává jim sliby a plní je. Jinými slovy, žije s nimi ve vztahu, který umožňuje jedna domácnost. Díky tomu si člověk mohl a může být jist. Izraelita mohl navýšit svoje původní jistoty a v případě pohanů bylo možno získat to, co dosud neměli.

A pak ta druhá možnost čtení: „**Duch svědčí spolu s naším duchem, že jsme děti Boží.**“ Židovští adresáti věděli, že svědectví dvou a nebo tří³ má teprve nějakou váhu. Tak to říkal jejich zákon. Přidá-li se Duch Boží k našemu životu, k našemu duchu, je tu jistota.

Může Pán Bůh svým Duchem dělat něco se člověkem? Jen si znovu vezměte, čeho byl David schopen! Neznečistí a nezkompromituje se Bůh člověkem? Vezměte si, čeho všeho jsme schopni! Jak bojujeme se svými závislostmi, lépe či hůře. Svatý, svatý, ale my nejsme svatí!?

Nebojte se, nepropadejte se do nejistot. Pán Bůh nikdy neudělá se člověkem s.r.o., sdružení s ručením omezeným. To ne, Pán Bůh vždycky dominuje, ovládá svět a dává nám podíl na své práci. Zachová nám důstojnost a na první pohled to vypadá, jako když jsme tak půl napůl. Ale to jeho Duch svatý je zárukou té jistoty. Když se vkládá do našeho života, pak s naším duchem svědčí, že se s námi počítá, ba - že jsme jeho děti. A tohle osvědčení je platné před okolním světem, před všemi mocnostmi a silami.

³ Deuteronomium 19:15

A naposled: Když se tu řekne, že (my) **jsme Boží děti**. Tak to znamená obojí, židé i pohané. Náboženští lidé i nenáboženští. V žádném případě jeden víc a druhý méně. Však se hned v dalším verši mluví o dědictví: „**A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy.**“ (8:17) A asi víte, jak to bývá s podíly na dědictví. Vůbec nic neulehčí, když děti, skuteční dědicové mají ideální poloviny či třetiny...

Tady zůstává dědictví Kristovo nedělitelným a my jej máme celé spolu s ním, všichni. Spojení Duchem svatým. Tady, když Duch Boží spojuje, pak dává dohromady rozdílné původy, způsoby a návyky. Že chodím po ostří nože? Jistě. V Boží rodině nemá výlučné postavení vůbec nikdo. Ano, pro mne Duch svatý není duchem výlučnosti, ale spojování. Duch Boží umí nesouhlasit, ale nikdy nezavrhne. Má své, kvalitativně jiné cíle a k těm si toho či onoho člověka vždycky zcela získá.

Tak se v té jistotě radujte, žijte vděčně, zvládejte své životy a hlavně: Nebojte se! Amen.

A přimlouvejme se:

Pane a Bože náš, trojjediný Pane! Dal jsi nám svého svatého ducha a zahrnul nás do své domácnosti. Je to nepochopitelné a krásné. Především ti děkujeme!

- ☉ Pane, odpusť nám, že to, co o tvé domácnosti víme, nás vedlo k odmítání a zneklidňování druhých. Bez prosby o odpuštění se těžko ohlížíme na dějiny církve. **Prosíme tě, zahlad' všechny naše nepravosti!**
- ☉ Pane, prosíme, abys nás zcela ovládl svým duchem, abychom uměli propojovat a s úctou přijímat jiné bratry a sestry! **Podepři nás duchem oddanosti!**
- ☉ Pane, prosíme ujisti svým Duchem všechny, kteří jsou v sevření nemoci, trápení a pronásledování pro tvé jméno! **Dej, ať se zas veselí z tvé spásy!**
- ☉ Pane, prosíme za naše domácnosti, za rodiče, prarodiče, učitele a na druhé straně děti či studenty. Skloň se ke všem bojujícím těžce se svým postižením, se všelijakými závislostmi! **Prosíme tě, obnov v našem nitru pevného ducha!**
- ☉ Pane, prosíme za lidi náboženské i nenáboženské. Za křesťany různých vyznání, tím spíš za ty, kteří dosud neměli tu možnost, aby uvěřili tvé dobrotě v Ježíši Kristu. Podepři každého, kdo je ve tvých službách. **Stvoř nám, Bože, čisté srdce!**
- ☉ Pane, stojíme čelem všem, kteří dobře čtou tvou jistotu v našich životech! My to ani nevnímáme, ale všechny mocnosti a síly, všichni lidé sloužící zlému poznávají tvou tvář. Tady tichneme, jen prosíme abys vzal celý svět do svých rukou. **Prosíme tě, smiluj se nad námi!**

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen

Pán s vámi všemi

Ž 67,2n,7b.8

Ať je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání,

ať nad námi rozjasní svou tvář!

Bože, ať je známa na zemi tvá cesta,

mezi všemi pronárody tvoje spása!

Bůh nám žehná, Bůh náš.

Bůh nám dává svoje požehnání.

Ať se ho bojí všechny dálavy země!

Nebojte se! Jděte ve jménu Páně. Amen